

**Утверждено
На заседании
Комитета образовательных программ
от 25 мая 2025г., протокол №6**

Программа экзамена для поступления в резидентуру

По образовательной программе 7R01101 – «Кардиология (взрослая, детская)»

Срок обучения 3 года

Курс кардиологии кафедры послевузовского образования

Программа экзамена для поступления в резидентуру по образовательной программе 7R01101 – «Кардиология (взрослая, детская)»
срок обучения 3 года,
обсуждена на заседании курса кардиологии послевузовского образования

Заведующий курсом И. Ибрагимова

Вопросы общего раздела

1. Атеросклероз. Этиология и патогенез, факторы риска. Клинические признаки и диагностика атеросклероза, общие принципы лечения.
2. ИБС. Классификация, факторы риска. Стабильная стенокардия, клиника, диагностика, лечение.
3. Нестабильная стенокардия, классификация, клиника, диагностика, лечение. Стенокардия Принцметала. Микроваскулярная стенокардия.
4. Инфаркт миокарда, классификация, лабораторная и инструментальная диагностика. Электрокардиограмма при ИМпST, ИМбпST. Топическая диагностика ИМ. Осложнения инфаркта миокарда. Лечение больных инфарктом миокарда. Показания и противопоказания к проведению тромболитической терапии.
5. Острая левожелудочковая недостаточность: сердечная астма, отек легких. Клиника, диагностика, лечебные мероприятия.
6. Кардиогенный шок, классификация, клиника, лечебные мероприятия
7. Тромбоэмболия легочной артерии, классификация, клиника, диагностика. ЭКГ признаки острого легочного сердца. Лечение тромбоэмболии легочной артерии. Первичная и вторичная профилактика тромбоэмболии легочной артерии.
8. Хроническая сердечная недостаточность, классификация, клиника, диагностика. Основные принципы лечения больных с хронической сердечной недостаточностью.
9. Хирургические аспекты лечения ишемической болезни сердца. Понятия оглушенный, гибернирующий миокард, адаптация к прерывистой ишемии.
10. Артериальная гипертензия: определение, классификация, основы этиологии и патогенеза, поражение органов-мишеней. Основные принципы лечения. Современные классы антигипертензивных препаратов.
11. Вторичные артериальные гипертензии. Классификация, диагностика. Дифференциальная диагностика и лечение.
12. Кардиомиопатии. Классификация, этиология и патогенез, клиника, диагностика, лечение.
13. Миокардиты, классификация, клиника, диагностика, лечение.
14. Перикардиты, классификация, клиника, диагностика, лечение.
15. Инфекционный эндокардит, этиология и патогенез, клиника, диагностика, лечение.
16. Электрокардиограмма при нарушениях ритма сердца и проводимости сердца (блокады сердца, экстрасистолия, синдромы предвозбуждения желудочков, пароксизмальные тахикардии, фибрилляция и трепетание предсердий и желудочков). Этиология, патогенез, клиническая характеристика, лечебные мероприятия.
17. Пороки сердца у детей и взрослых: этиология, патогенез, клиника, диагностика, лечение. Недостаточность и стеноз митрального клапана. Недостаточность и стеноз аортального клапана. Недостаточность и стеноз трехстворчатого клапана. ,

Вопросы частного раздела

1. Стратификация риска развития и профилактика внезапной сердечной смерти (ВСС).
2. Хирургические методы лечения аритмий.
3. Показания к имплантации электрокардиостимулятора.
4. Электрофизиология в лечении ХСН.
5. Хирургические методы лечения аритмий. Сердечная ресинхронизирующая терапия (СРТ).
6. Хирургические методы лечения аритмий. Имплантация кардиовертера-дефибриллятора (ИКД).
7. Хирургические методы лечения аритмий. Радиочастотная абляция (РЧА).
8. Особенности сердечно-сосудистой системы у спортсменов.
9. Суточное мониторирование ЭКГ (Холтер-ЭКГ).
10. Суточное мониторирование АД (СМАД).
11. Радиоизотопные методы исследования сердца.
12. Мультиспиральная компьютерная томография сердца и коронарных артерий.
13. Магнитно-резонансная ангиография и томография сердца
14. Инвазивные методы диагностики в кардиологии. Катетеризация сердца и коронарная ангиография.
15. Рентгенэндоваскулярные вмешательства при клапанной патологии сердца.
16. Эндопротезирование аортального клапана: основные аспекты;
17. Неинвазивные методы диагностики в кардиологии, Внутрисосудистое ультразвуковое исследование коронарных артерий.

Рекомендуемая основная литература:

1. Кардиология. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2019. - 934 с
2. Болезни сердца по Браунвальду. Руководство по сердечно-сосудистой медицине. В 4 томах. Том 1. - М.: Рид Элсивер, 2018. - 624 с.
3. Бурдули, Н. М. Острый коронарный синдром/Н.М. Бурдули.-М.: Феникс, 2019. - 96 с.2.
4. Гасилин, В.С. Стенокардия/В.С. Гасилин, Б.А. Сидоренко.-М.: Медицина, 2019. - 240 с.
5. Аритмии сердца. Беялов Ф.И., редактор Самуйлова И.Н. Издательство ГЭОТАР-Медиа. 2020г.
6. Кардиология. Национальное руководство. Краткое руководство. Ю. Н. Беленков. - Гэотар-Медиа, 2014. - 864 с.
7. Артериальная гипертензия. Руководство В. И. Подзолкова, Медицинское Информационное Агентство (МИА), 2016. - 424 с.
8. Внезапная сердечная смерть. Библиотека врача-специалиста Автор: Бокерия Л.А., Проницева И.В., Неминуший Н.М.: ГЭОТАР-Медиа, 2020г.

9. Европейское руководство по неотложной кардиологии [Электронный ресурс] / ред. М.Тубаро, П.Вранкс; перевод с англ. под ред. Е.В.Шляхто. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2017. – Режим доступа: <https://library.geotar.ru/book/ISBN9785970439746.html>

10. Неотложные состояния в кардиологии. Мейерсон С., Чаудари Р., Митчем М. 2015г.

Рекомендуемая дополнительная литература:

1. Болезни сердца и сосудов. А. А. Дроздов. - Научная Книга, 2017 г., 662 с.
2. НАЦИОНАЛЬНЫЕ РЕКОМЕНДАЦИИ по определению риска и профилактике внезапной сердечной смерти (2-е издание) Шляхто Е.В., Арутюнов Г.П., Беленков Ю.Н., Бойцов С.А., Ардашев А.В., – М.: ИД «Медпрактика-М», 2018,
3. Лучевая диагностика [Электронный ресурс]: [учеб. для высш. проф. образования] / [Г. Е. Труфанов и др.]; под ред. Г. Е. Труфанова. – Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2021 – 484 с. : ил. – Режим доступа: <http://marc.rsmu.ru:8020/marcweb2/Default.asp>.
4. Методы лучевой диагностики [Электронный ресурс]: учебное пособие / РНИМУ им. Н. И. Пирогова, каф. лучев. диагностики и терапии; [А. Л. Юдин, Г. А. Семенова, Н. И. Афанасьева и др.]; под ред. А. Л. Юдина. - Электрон. текст. дан. - Москва: РНИМУ им. Н. И. Пирогова, 2020. - Adobe Acrobat Reader. - Режим доступа: <http://rsmu.informsystema.ru/login-user?login=Читатель&password=010101>.

Бекітілді

Білім беру бағдарламалары Комитетінің
2025 жылғы 25 мамырдағы отырысында,
№6 хаттама

Резидентураға түсуге арналған емтиханның бағдарламасы

7R01101 – "Ересектердің, балалардың кардиологиясы" білім беру бағдарламасы
бойынша резидентураға түсуге арналған емтихан бағдарламасы
Оқу мерзімі 3 жыл
Кардиология курсы

Білім беру бағдарламасы бойынша резидентураға түсуге арналған емтиханның бағдарламасы 7R01101 – "Ересектердің, балалардың кардиологиясы" оқу мерзімі 3 жыл,

Кардиология курсының отырысында талқыланды

Курстың меңгерушісі И. Ибрагимова

Жалпы бөлімнің сұрақтары:

1. Атеросклероз. Этиологиясы және патогенезі, қауіп факторлары. Атеросклероздың клиникалық белгілері мен диагностикасы, емдеудің жалпы принциптері.
2. АЖЖ. Жіктелуі, қауіп факторлары. Тұрақты стенокардия, клиника, диагностика, емдеу.
3. Тұрақсыз стенокардия, жіктелуі, клиникасы, диагностикасы, лечение. Принцметал Стенокардиясы. Микроваскулярлық стенокардия.
4. Миокард инфарктісі, жіктелуі, зертханалық және аспаптық диагностикасы. Электрокардиограмма, Имбпст. Оларға топикалық диагностика. Миокард инфарктісінің асқынулары. Миокард инфарктісімен ауыратын науқастарды емдеу. Тромболитикалық терапияны жүргізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
5. Жедел сол жақ қарыншалық жеткіліксіздік: жүрек демікпесі, өкпе ісінуі. Клиника, диагностика, емдеу шаралары.
6. Кардиогендік шок, жіктелуі, клиникасы, емдеу шаралары
7. Өкпе эмболиясы, жіктелуі, клиникасы, диагностикасы. Жедел өкпе жүрегінің ЭКГ белгілері. Өкпе эмболиясын емдеу. Өкпе эмболиясының бастапқы және қайталама алдын-алу.
8. Созылмалы жүрек жеткіліксіздігі, жіктелуі, клиникасы, диагностикасы. Созылмалы жүрек жеткіліксіздігі бар науқастарды емдеудің негізгі принциптері.
9. Жүректің ишемиялық ауруын емдеудің хирургиялық аспектілері. Саңырау, күту миокард, үзіліссіз ишемияға бейімделу туралы түсініктер.
10. Артериялық гипертония: анықтамасы, жіктелуі, этиология және патогенез негіздері, мақсатты органдардың зақымдануы. Емдеудің негізгі принциптері. Гипертензияға қарсы препараттардың қазіргі кластары.
11. Екінші артериялық гипертензия. Жіктелуі, диагностикасы. Дифференциалды диагностика және емдеу.
12. Кардиомиопатиялар. Жіктелуі, этиологиясы және патогенезі, клиникасы, диагностикасы, лечение.
13. Миокардит, жіктелуі, клиникасы, диагностикасы, лечение.
14. Перикардит, жіктелуі, клиникасы, диагностикасы, лечение.
15. Инфекциялық эндокардит, этиология және патогенез, клиника, диагностика, емдеу.
16. Жүрек ритағы мен жүректің өткізгіштігінің бұзылуына арналған Электрокардиограмма (жүрек блоктары, экстрасистолалар, қарыншаның алдын ала қозу синдромдары, пароксизмальды тахикардиялар, атриа мен қарыншаның фибрилляциясы және дірілдеуі). Этиологиясы, патогенезі, клиникалық сипаттамасы, емдік шаралары.
17. Балалар мен ересектердегі жүрек ақаулары: этиологиясы, патогенезі, клиникасы, диагностикасы, лечение. Митральды қақпақшаның жеткіліксіздігі және стенозы. Қолқа қақпақшасының жеткіліксіздігі және стенозы. Трикуспидті клапанның жеткіліксіздігі және стенозы.

Жеке бөлімнің сұрақтары:

1. Даму қаупінің стратификациясы және кенеттен жүрек өлімінің алдын алу (ЖҚА).
2. Аритмияны хирургиялық емдеу.
3. Электрокардиостимуляторды имплантациялау көрсеткіштері.
4. CSN емдеудегі Электрофизиология.
5. Аритмияны хирургиялық емдеу. Жүректі қайта синхрондау терапиясы (СРТ).
6. Аритмияны хирургиялық емдеу. Кардиовертер-дефибриллятор (ICD) имплантациясы.
7. Аритмияны хирургиялық емдеу. Радиожиілікті абляция (RFA).
8. Спортшылардағы жүрек-тамыр жүйесінің ерекшеліктері.
9. ЭКГ (Холтер-ЭКГ) тәуліктік мониторингі.
10. Қан қысымын тәуліктік бақылау (СМАД).
11. Жүректі зерттеудің радиоизотоптық әдістері.
12. Жүрек пен коронарлық артериялардың мультиспиральды компьютерлік томографиясы.
13. Магнитті-резонанстық ангиография және жүрек томографиясы
14. Кардиологиядағы инвазивті диагностикалық әдістер. Жүрек катетеризациясы және коронарлық ангиография.
15. Жүректің қақпақшалы патологиясына рентгендік эндоваскулярлық араласулар.
16. Қолқа қақпақшасының эндопротезі: негізгі аспектілері;
17. Кардиологиядағы инвазивті емес диагностикалық әдістер, коронарлық артериялардың тамырішілік ультрадыбыстық зерттеуі.

Ұсынылатын негізгі әдебиеттер:

1. Кардиология. - М.: GEOTAR-Media, 2019. - 934 с
2. Браунвальд бойынша жүрек аурулары. Жүрек-қан тамырлары медицинасы бойынша нұсқаулық. 4 томдық. 1 Том. - М.: Рид Элсивер, 2018. - 624 с.
3. Бурдули, н.м. Жедел коронарлық синдром/н.М. Бурдули. -М.: Феникс, 2019. - 96 с.2.
4. Гасилин, В. С. Стенокардия/В. С. Гасилин, Б. А. Сидоренко. -М.: Медицина, 2019. - 240 с.
5. Жүрек аритмиясы. Белялов Ф. и., редактор Самуилова и. Н. GEOTAR-Media баспасы. 2020ж.
6. Кардиология. Ұлттық басшылық. Қысқаша нұсқаулық. Ю. Н. Беленков. - Geotar-Media, 2014. - 864 Б.
7. Артериялық гипертензия. В. И. Подзолковтың басшылығы, медициналық ақпарат агенттігі (ХАА), 2016 ж. - 424 б.
8. Кенеттен жүрек өлімі. Дәрігер-маман кітапханасы Автор: Бокерия Л.А., Проничева и. в., жақын Н. М.: GEOTAR-Media, 2020 ж.
9. Шұғыл кардиология бойынша еуропалық Нұсқаулық [Электрондық ресурс] / ред.М. Тубаро, П. Вранкс; ағылшын тілінен аударма. ред.Е. В. Шляхто. – М.:

GEOTAR-Media, 2017. - Қол жеткізу режимі: <https://library.geotar.ru/book/ISBN9785970439746.html>

10. Кардиологиядағы Төтенше жағдайлар. Мейерсон с, Чаудари Р, Митчем м. 2015 ж.

Ұсынылатын қосымша әдебиеттер:

1. Жүрек және қан тамырлары аурулары. А. А. Дроздов. - Ғылыми кітап, 2017, 662 Б.

2. Кенеттен жүрек өлімінің қаупін анықтау және алдын алу бойынша ұлттық ұсыныстар (2-ші басылым) Шляхто Е. В., Арутюнов г. П., Беленков Ю. Н., Бойков С. А., Ардашев А. В., – М.: "Медпрактика-М" ИД, 2018,

3. Сәулелік диагностика [Электрондық ресурс]: [оқу. Жоғары үшін. проф. білім] / [г. Е. Труфанов және т. б.]; ред. г. Е. Труфанова. - Мәскеу: GEOTAR-Media, 2021-484 Б.: ил. - Қол жеткізу режимі:

<http://marc.rsmu.ru:8020/marcweb2/Default.asp>.

4. Сәулелік диагностика әдістері [электрондық ресурс]: оқу құралы / рниму оларға. Н. И. Пирогова, каф. сәуле. диагностика және терапия; [а. л.Юдин, Г. А. Семенова, Н. И. Афанасьева және т. б.]; ред. а. л. Юдина. - Электрон. мәтін. берілген. - Мәскеу: оларға РНИМУ. Н. И. Пирогова, 2020. - Adobe Acrobat Reader. - Қол жеткізу режимі: <http://rsmu.informsystema.ru/login-user?login=оқырман & password=010101>.